

Ελληνική Γλώσσα (Νεοελληνική Γλώσσα και Λογοτεχνία)

Β' Τάξη Ημερήσιου και Εσπερινού Γενικού Λυκείου

Κείμενο 1

Job Crafting: Γίνε ο αρχιτέκτονας της δουλειάς σου

Το ακόλουθο συντομευμένο και ελαφρώς διασκευασμένο άρθρο της Δρ. Λουίζας Παρασκευοπούλου προσπελάστηκε στις 17.07.2022 (https://www.huffingtonpost.gr/entry/job-crafting-yine-o-architektonas-tes-doeleias-soe_gr_5ff4ad0ec5b6fd331119204)

Τις τελευταίες μέρες προβλήθηκε στα ΜΜΕ η ιστορία της κυρίας Βούλας Α., της καθαρίστριας του 27ου Δημοτικού Σχολείου Βόλου, που έβαψε ολόκληρο το σχολείο μόνη της με δική της πρωτοβουλία. Η αξιέπαινη πράξη της παρουσιάστηκε ως εθελοντισμός και επιβραβεύθηκε τόσο από την διεύθυνση του σχολείου όσο και από την κοινή γνώμη.

Ωστόσο, για τους ερευνητές της οργανωσιακής συμπεριφοράς¹ δεν πρόκειται απλώς για μια εθελοντική πράξη, αλλά για ένα χαρακτηριστικό παράδειγμα job crafting. Μια νέα έννοια που έχει αλλάξει τη θεωρία των σχεδιασμών θέσεων εργασίας και η σημασία της ολοένα και αυξάνεται μέσα από την πληθώρα των νέων δημοσιεύσεων και ερευνών. Πλέον οι εργαζόμενοι δεν θεωρούνται παθητικοί αποδέκτες εντολών, αλλά ενεργοί αρχιτέκτονες της δικής τους εργασίας.

Το job crafting είναι μια έννοια που εισήχθη στην οργανωσιακή συμπεριφορά το 2001 από δύο κορυφαίες Αμερικανίδες καθηγήτριες την Jane Dutton και την Amy Wrzesniewski. Αναφέρεται στην συμπεριφορά σύμφωνα με την οποία οι εργαζόμενοι προσαρμόζουν τη δουλειά στα μέτρα τους, ώστε να ταιριάζει στα δικά τους ενδιαφέροντα, δεξιότητες και ανάγκες.

[...] Κάθε εργαζόμενος μπορεί να αλλάξει την δουλειά του. Πώς; Με το να ζητάει να κάνει παραπάνω εργασίες που του αρέσουν, να συνεργάζεται περισσότερο με συνάδελφους που έχει καλή επικοινωνία, να σκέφτεται τρόπους να ενσωματώσει προσωπικά ενδιαφέροντά του μέσα στην δουλειά και πολλές άλλες ιδέες. [...]

Το στοιχείο όμως που παίζει κύριο ρόλο είναι ο τρόπος που βλέπω την δουλειά μου. Χωρίς αυτό καμία αλλαγή δεν είναι εφικτή. Χαρακτηριστικά η κυρία Βούλα αναφέρει «Εργάζομαι σε αυτό το σχολείο 11 χρόνια. Για μένα πλέον δεν είναι απλά ένας απρόσωπος χώρος εργασίας. Είναι το δεύτερο σπίτι μου, έτσι το νιώθω. Θέλησα, λοιπόν, να το φρεσκάρω, μιας και είχαμε ήδη τα χρώματα στην αποθήκη και δεν μου ήταν κόπος. Το έκανα τόσο για τα παιδιά όσο και για εμένα, για

¹ Η Οργανωσιακή Συμπεριφορά ερευνά την επίδραση που έχουν τα άτομα, οι ομάδες και η δομή των εταιρειών στη συμπεριφορά μέσα στις επιχειρήσεις και εφαρμόζει αυτήν τη γνώση, για να κάνει τις επιχειρήσεις πιο αποτελεσματικές. (πηγή: www.dept.aueb.gr)

να βρίσκομαι κι εγώ σε έναν χώρο όμορφο και καθαρό όπως κι εκείνα». Ο τρόπος που βλέπει την δουλειά της είναι ξεκάθαρα ως το δεύτερο σπίτι της. Άρα, είναι αναμενόμενο για το δεύτερο σπίτι της να μην υπολογίζει τον κόπο για να κάνει το κάτι παραπάνω. [...]

Είναι στο χέρι μας να αλλάξουμε τον τρόπο που βλέπουμε την δουλειά μας. Το αν θα δούμε το σχολείο σαν έναν χώρο ρουτίνας, όπου πρέπει για άλλη μια μέρα να καθαρίσουμε τα σκουπίδια των παιδιών ή αν θα το δούμε σαν το δεύτερο σπίτι μας, όπου θέλουμε να προσφέρουμε στους γύρω μας ό,τι καλύτερο μπορούμε, είναι απλά μια απόφαση: θέλω να εργάζομαι σε μια δουλειά που δεν μου αρέσει και δεν μου ταιριάζει ή θέλω να βρω την ομορφιά και τον εαυτό μου μέσα σε αυτή; Η κυρία Βούλα μόλις έδωσε την απάντηση...

Κείμενο 2

Το ξυλάδικο του Βόλου

Το ακόλουθο απόσπασμα προέρχεται από το μυθιστόρημα του Δημήτρη Χατζή (1913-1981), Το διπλό βιβλίο (δεύτερη έκδοση ξανακοιταγμένη, Αθήνα: «Κείμενα», 1977, σ. 35-40).

Ξαναγύρισα, λοιπόν, στο ξυλάδικο. Κοιτάζω, τώρα το βλέπω, αλλαγές μεγάλες είχαν γίνει τον καιρό που βρισκόμουν εγώ στο στρατό. Βρίσκω μια καινούργια ταμπέλα –Ξυλεία Σουηδίας. [...]

—Και, λοιπόν, μου λέει ο Μάστορας, ξαναπηαίνεις και συ, γιαβρούμ,² στην κορδέλαν σου.

—Και βέβαια, του λέω και παραλίγο να του πάρω το χέρι να το φιλήσω. Ήξερα πως σ' αυτόν το χρωστούσα που με ξανάπαιρναν. [...]

Πριονισμένα στην κορδέλα μου τα παλιά ξύλα βγαίνουν καινούργια. Καθώς βγαίνουν από την κορδέλα μου, παίρναμε ύστερα τα καλύτερα και τ' ανακατεύαμε με την καινούργια ξυλεία να πουληθούν κι αυτά για καινούργια –όποιοι πάρει ο Χάρος. Τ' άλλα, που φώναζαν από μακριά πως δεν είναι καινούργια, τα στήναμε όρθια δίπλα στην καινούργια ξυλεία.

Κανένας εργολάβος της προκοπής δε μπορούσε βέβαια να γελαστεί μ' αυτήν την καινούργια ξυλεία –ούτε μάστορας. Τ' αφεντικό μας γυρνούσε όλη μέρα στα περίχωρα και μέσα στο Βόλο, τους έβρισκε, κεράσματα, τραπεζώματα –τα κάναν πλακάκια, να την πασάρουν όπου μπορούσαν –τα μισά καινούργια, τα μισά παλιά- και μοιραζόνταν το κέρδος. Πιάστηκε από λεφτά –πολλά λεφτά, όπως φάνηκε αργότερα. [...]

Δεν είχαμε ωστόσο κανένα παράπονο. Ένα πεντακοσιάρικο έπαιρνε ο Μάστορας, διακόσια τη μέρα μου δίναν και μένα.

Διακόσια τη μέρα... Το 'ξερα βέβαια πως μέσα σ' αυτά δεν ήταν μονάχα ο κόπος μου πληρωμένος, ήταν αγορασμένη κ' η σιωπή μου. Δεν ήμασταν πια το φτωχό μαραγκούδικο με τα

² γιαβρούμ = (ως τρυφερή προσφώνηση) μικρό μου, ψυχή μου.

καφάσια και κάποτε τα κιβούρια μας –μια μικρή συμμορία κανονικοί λωποδύτες είχαμε γίνει. Ντρεπόμουνα καμιά φορά που σκεφτόμουν –έτσι την άρχισα εγώ τη ζωή μου, έτσι την πήγαινα. Ποια ζωή μου; —ξανασκεφτόμουν ύστερα. Εκείνα τα διακόσια τη μέρα, ήταν εμένα η ζωή μου. Κ' ήταν και των άλλων των δυο στο χωριό. Όπως και να το πεις βολικά μας έρχεται κάποτε να τους έχουμε: Δικαιολογία ή πρόφαση.

ΘΕΜΑΤΑ

ΘΕΜΑ 1 (μονάδες 35)

1^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Να παρουσιάσεις σε μία παράγραφο 50-60 λέξεων τους παράγοντες μέσω των οποίων κάθε εργαζόμενος μπορεί, σύμφωνα με το Κείμενο 1, να αλλάξει τον τρόπο θεώρησης της δουλειάς του.

Μονάδες 10

2^ο υποερώτημα (μονάδες 10)

Πώς εξασφαλίζεται η συνοχή μεταξύ της πρώτης και της δεύτερης παραγράφου του Κειμένου 1; (μονάδες 4) Τι πετυχαίνει η αρθρογράφος με τη συγκεκριμένη επιλογή; (μονάδες 6)

Μονάδες 10

3^ο υποερώτημα (μονάδες 15)

«Είναι στο χέρι μας να αλλάξουμε τον τρόπο που βλέπουμε την δουλειά μας. Το αν θα δούμε το σχολείο σαν έναν χώρο ρουτίνας, όπου πρέπει για άλλη μια μέρα να καθαρίσουμε τα σκουπίδια των παιδιών ή αν θα το δούμε σαν το δεύτερο σπίτι μας, όπου θέλουμε να προσφέρουμε στους γύρω μας ό,τι καλύτερο μπορούμε, είναι απλά μια απόφαση: θέλω να εργάζομαι σε μια δουλειά που δεν μου αρέσει και δεν μου ταιριάζει ή θέλω να βρω την ομορφιά και τον εαυτό μου μέσα σε αυτή;».

Στην παραπάνω παράγραφο του Κειμένου 1 να αντικαταστήσεις κάθε υπογραμμισμένη λέξη ή φράση με μία άλλη έτσι, ώστε το ύφος λόγου να γίνει πιο επίσημο, χωρίς να αλλοιωθεί το νόημα.

Μονάδες 15

ΘΕΜΑ 4 (μονάδες 15)

Να χαρακτηρίσεις τον αφηγητή του Κειμένου 2, με βάση τον τρόπο με τον οποίο αντιλαμβάνεται τη δουλειά του (μονάδες 10). Συμφωνείς ή διαφωνείς μαζί του και γιατί (μονάδες 5); Να απαντήσεις τεκμηριωμένα σ' ένα κείμενο 120-150 λέξεων.

Μονάδες 15